

ЗАТВЕРДЖЕНО
Методичною радою
університету
від 26.02.2020
(протокол №5)

Силабус
навчальної дисципліни
«Патологічна фізіологія»
2022-2023 навчальний рік

Освітня програма Фізична терапія, ерготерапія у травматології та ортопедії
Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія
Галузь знань 22 Охорона здоров'я
Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

Викладач (і)	Солдатенко Світлана Сергіївна
Посилання на сайт	https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=308
Контактний тел.	+380663908818
Е-mail викладача:	medsvetsold@gmail.com
Графік консультацій	Четвер 11.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
4/120	20	20	80	екзамен

Семестр: 4

Мова навчання: українська

Ключові слова: клітина, орган, система, хвора людина, виникнення хвороби, розвиток хвороби, завершення хвороби, наслідки захворювання.

Мета та предмет курсу: – сформулювати в здобувачів вищої освіти визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей помічника реабілітолога.

Предметом навчальної дисципліни є загальні закономірності функціонування організму хворої людини, котрі виникають на рівні клітин, органів, систем і організму хворого в цілому та визначають механізми виникнення, розвитку хвороби, її завершення та наслідків.

Компетентності та програмні результати навчання:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 15. Вербально і не вербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

Зміст курсу:

Тема 1. Предмет і завдання патологічної фізіології. Вчення про хворобу. Загальне вчення про етіологію і патогенез. Патологічна фізіологія як наука, її місце в системі медичних знань. Поняття «хвороба», «патологічний процес»,

«патологічний стан». Принципи класифікації хвороб. Періоди хвороби, їх характеристика. Варіанти завершення хвороби. Ремісія, рецидив, ускладнення. Загальна етіологія, визначення. Роль причин і умов у виникненні хвороби. Загальний патогенез, визначення. Основні положення патогенезу. Причинно наслідкові зв'язки в патогенезі, їх варіанти. Поняття про головну ланку патогенезу.

Тема 2. Патогенна дія факторів зовнішнього середовища. Патогенна дія променевої енергії. Види іонізуючого випромінювання. Патогенна дія зниженого і підвищеного атмосферного тиску. Гірська, висотна та

декомпресійна хвороби, їх етіологія і патогенез. Патогенна дія термічних факторів. Гіпертермія: захисні, компенсаторні реакції та патологічні зміни. Тепловий та сонячний удар, опіки, опікова хвороба. Гіпотермія: захисні, компенсаторні реакції та патологічні зміни. Переохолодження та відмороження.

Тема 3. Роль реактивності в патології. Порушення імунної системи. Поняття про реактивність організму, її види. Значення реактивності організму у виникненні, розвитку та завершенні хвороби. Резистентність, визначення, види, зв'язок з реактивністю. Механізми неспецифічної резистентності. Причини і механізми розвитку первинних імунодефіцитів. Роль факторів зовнішнього середовища у виникненні вторинних імунодефіцитних станів. Синдром набутого імунодефіциту, етіологія, патогенез.

Тема 4. Алергія. Алергія: визначення поняття, етіологія. Алергени, їх класифікація. Стадії алергічних реакцій, сенсibilізація (активна, пасивна). Алергічні реакції негайного типу: медіатори, механізми розвитку. Алергічні реакції сповільненого типу: медіатори, механізми розвитку. Методи профілактики і лікування алергічних реакцій. Десенсibilізація (гіпосенсibilізація), види.

Тема 5. Місцеві порушення кровообігу. Порушення мікроциркуляції. Основні форми порушень периферійного кровообігу. Поняття про артеріальну і венозну гіперемію, ішемію, стаз, їх різновиди, причини і механізми розвитку, ознаки, наслідки. Тромбоз, причини і механізми тромбоутворення, різновиди тромбів. Емболія, причини і механізми утворення емболів. Типові порушення мікроциркуляції, механізми. Сладж феномен.

Тема 6. Запалення. Запалення, як типовий патологічний процес. Основні ознаки запалення, етіологія, патогенез, стадії запалення, їх характеристика, класифікація. Медіатори запалення, їх класифікація. Роль медіаторів у розвитку запального процесу. Класифікація запалення. Вплив на запалення нервових і гормональних факторів.

Тема 7. Гарячка. Гіпоксія. Визначення поняття. Етіологія гарячки. Пірогени. Класифікація пірогенів, їх роль у розвитку гарячки. Стадії гарячки їх характеристика. Класичні типи гарячкових реакцій. Захисне значення і негативні риси гарячки. Вплив гарячки на організм.

Класифікація гіпоксичних станів (гіпоксична, дихальна, циркуляторна, гемічна, тканинна, змішана форма, гіпоксія навантаження). Етіологія і

патогенез основних видів гіпоксії. Механізм розвитку компенсаторно-приспосувальних реакцій при гіпоксії.

Тема 8. Зовнішні і внутрішні причини голодування. Фізіологічне і патологічне голодування. Повне, абсолютне, неповне та часткове(якісне) голодування, їх характеристика. Періоди повного голодування. Патфізіологічні особливості неповного голодування. Види, причини механізми голодування.

Методи навчання:

1) *За джерелами передачі й характером сприйняття інформації :*

словесні: пояснення, розповідь, лекція, бесіда;
наочні: ілюстрування, демонстрування,
спостереження;практичні: практичні роботи,
дослідні роботи.

2) *Методи стимулювання навчальної діяльності:*

навчальна дискусія – суперечка, обговорення будь-якого питання знавчального матеріалу;
створення клінічної ситуації в процесі викладання
навчального матеріалу – використання клінічних випадків.

3) *Методи контролю і самоконтролю у навчанні:*

усний контроль;
письмовий
контроль;
тестовий
контроль.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): активні методи навчання, закріплення знань.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: мультимедійний проектор, інтернет-ресурси, лекційна аудиторія, таблиці, доступ до wi-fi

Система оцінювання та вимоги: накопичувальна бально-рейтингова

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E

35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F з обов'язковим повторним вивченням ОК

Список рекомендованих джерел:

Базова

1. Кумар В. Основи патології за Роббінсом : пер. 10-го англ. вид / В. Кумар, А.К. Аббас, Д.К. Астер. – К. : Медицина, 2018. – 420 с.
2. Патологічна фізіологія: Підручник для студентів вищих фармацевтичних навчальних закладів і фармац. факультетів вищ. мед. навч. закладів / За ред. А.І. Березнякова, М.С. Регеди, В.М. Кузнецова та ін. – Вид. друге доп. та перероб. Львів, 2010. – 530 с.
3. Професійні хвороби : підручник / за ред. проф. В. А. Капустника, проф. І. Ф. Костюк. – 4-е видання. – К. : Медицина, 2015. – 536 с.
4. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник для ст-ів ВНЗ I - IV рівнів акредитації / Я. І. Федонюк, В. С. Грушко, Л. Я. Федонюк, М. В. Ющак.
— Львів : Новий Світ-200, 2018. — 595 с.
5. Хвороби органів дихання: навчальний посібник для ст-ів ВНЗ / Р. М. Федорів, М. С. Регеда, І. Г. Гайдучок, А. Л. Філіпюк, Р. Ю. Грицко. – Львів : Магнолія 2006, 2019. – 2019 с.

Допоміжна

6. Анатомія людини: у 3-х томах: підручник для ст-ів ВМНЗ 4-го рівня акредитації / А. С. Головацький, В. Г. Черкасов, М. Р. Сапін, А. І. Парахін, О. І. Ковальчук ; за ред. А. С. Головацького, В. Г. Черкасова. — 7-е видання. — Вінниця: Нова книга, 2018. — Т. 1. — 368 с.
7. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник + DVD-ROM / за ред. проф. О. Г. Яворського. — 5-е видання. — К. : Медицина, 2018. — 552 с.
8. Передерій В.Г. Основи внутрішньої медицини: підручник для ст-ів ВМНЗ / В.Г. Передерій, С.М. Ткачова. — Вінниця : Нова книга, 2018. — Т. 1. — 640 с.
9. Передерій В.Г. Основи внутрішньої медицини: підручник для ст-ів ВМНЗ / В.Г. Передерій, С.М. Ткачова. — Вінниця : Нова книга, 2017. — Т. 2. — 784 с.

10. Передерій В.Г. Основи внутрішньої медицини: підручник для студентів ВНЗ / В.Г. Передерій, С.М. Ткачова. — Вінниця : Нова книга, 2018. — Т. 3. — 1006 с.